

3. **samostatná písemná práce z MB101.** Na řešení máte 50 minut. Na každý papír se prosím čitelně podepište a napište svou skupinu. Pracujte pozorně a rychle. Pokud něčemu v zadání neporozumíte, zeptejte se. Přeji Vám hodně štěstí!!!

Skupina A

Příklad č. 1 (12 bodů):

Uvažme lineární zobrazení $f : \mathfrak{R}^3 \rightarrow \mathfrak{R}^4$. Víme, že

$$f\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad f\left(\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad f\left(\begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}\right) = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

a) Nejprve spočítejte obrazy $f(e_i)$, kde e_i tvoří kanonickou bázi $\varepsilon_3 = \left(e_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, e_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, e_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right)$. Užijte toho, že

víte, že f je lineární, tj. že $f(ax+by) = af(x) + bf(y)$. Znamená to, že musíte vhodně volit koeficienty a, b z \mathfrak{R} a volit

vektory x, y z $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$.

b) Pak $f(e_i)$ pro $i=1,2,3$ postupně tvoří sloupce matice zobrazení $f_{\varepsilon_4 \varepsilon_3}$.

c) Najděte předpis tohoto zobrazení.

d) Mějme bázi $\alpha = \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right)$. Najděte matici zobrazení $f_{\alpha \varepsilon_3}$. Buď můžete využít násobení matic, pak

$f_{\alpha \varepsilon_3} = (id)_{\alpha \varepsilon_4} \cdot f_{\varepsilon_4 \varepsilon_3}$, nebo z definice i -tý sloupec je $[f(e_i)]_{\alpha}$ a $i=1,2,3$.

e) Najděte jádro $\text{Ker } f$ a obraz $\text{Im } f$. (Nejlépe pomocí báze jako podprostor \mathfrak{R}^3 a \mathfrak{R}^4).

Příklad č. 2 (6 bodů):

Ve vektorovém prostoru $P_2(x)$ polynomů stupně nejvýše 2 s reálnými koeficienty najděte souřadnice polynomu (vektoru) $1-3x+x^2$ v bázi $\beta = (1+x^2, 2+x, x+x^2)$.

Příklad č. 3 (6 bodů):

Rozhodněte, zda $M = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \mid ab=cd \right\}$ je vektorový podprostor prostoru všech čtvercových matic typu 2×2

s reálnými koeficienty $\text{Mat}(2,2, \mathfrak{R}) = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \mid a, b, c, d \in \mathfrak{R} \right\}$, ve kterém sčítání vektorů je sčítání matic

a násobení skalárem je násobení matice reálným číslem. Své tvrzení dokažte. Tedy ověřte všechny tři podmínky a pokud některá z nich neplatí, uveďte konkrétní protipříklad.

Příklad č. 4 (5 bodů):

Výpočtem determinantu rozhodněte, zda následující vektory tvoří bázi \mathfrak{R}^4 : $\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 3 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix} \right)$.

3. **samostatná písemná práce z MB101.** Na řešení máte 50 minut. Na každý papír se prosím čitelně podepište a napište svou skupinu. Pracujte pozorně a rychle. Pokud něčemu v zadání nepochopíte, zeptejte se. Přeji Vám hodně štěstí!!!

Skupina B

Příklad č. 1 (12 bodů):

Uvažme lineární zobrazení $f : \mathfrak{R}^3 \rightarrow \mathfrak{R}^4$. Víme, že

$$f \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \\ 0 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad f \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad f \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix}.$$

a) Nejprve spočítejte obrazy $f(e_i)$, kde e_i tvoří kanonickou bázi $\varepsilon_3 = \left(e_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, e_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, e_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right)$. Užijte toho, že

víte, že f je lineární, tj. že $f(ax+by)=af(x)+bf(y)$. Znamená to, že musíte vhodně volit koeficienty a, b z \mathfrak{R} a volit

vektory x, y z $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$.

b) Pak $f(e_i)$ pro $i=1,2,3$ postupně tvoří sloupce matice zobrazení $f_{\varepsilon_4 \varepsilon_3}$.

c) Najděte předpis tohoto zobrazení.

d) Mějme bázi $\alpha = \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right)$. Najděte matici zobrazení $f_{\alpha \varepsilon_3}$. Buď můžete využít násobení matic, pak

$f_{\alpha \varepsilon_3} = (id)_{\alpha \varepsilon_4} \cdot f_{\varepsilon_4 \varepsilon_3}$, nebo z definice i -tý sloupec je $[f(e_i)]_{\alpha}$ a $i=1,2,3$.

e) Najděte jádro $\text{Ker } f$ a obraz $\text{Im } f$. (Nejlépe pomocí báze jako podprostor \mathfrak{R}^3 a \mathfrak{R}^4).

Příklad č. 2 (6 bodů):

Ve vektorovém prostoru $P_2(x)$ polynomů stupně nejvýše 2 s reálnými koeficienty najděte souřadnice polynomu (vektoru) $1+3x+x^2$ v bázi $\beta = (1+x^2, 2+x, x+x^2)$.

Příklad č. 3 (6 bodů):

Rozhodněte, zda $M = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \mid ac=bd \right\}$ je vektorový podprostor prostoru všech čtvercových matic typu 2×2

s reálnými koeficienty $\text{Mat}(2,2,\mathfrak{R}) = \left\{ \begin{pmatrix} a & b \\ c & d \end{pmatrix} \mid a,b,c,d \in \mathfrak{R} \right\}$, ve kterém sčítání vektorů je sčítání matic

a násobení skalárem je násobení matice reálným číslem. Své tvrzení dokažte. Tedy ověřte všechny tři podmínky a pokud některá z nich neplatí, uveďte konkrétní protipříklad.

Příklad č. 4 (5 bodů):

Výpočtem determinantu rozhodněte, zda následující vektory tvoří bázi \mathfrak{R}^4 : $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 2 \\ 2 \end{pmatrix}$.